

Fagpolitisk utvalg for samferdsel

møte 9. mars 2016

Sted: Akershus fylkeskommune, fylkestingsal.

Tid: 09:00 – 12:30

Saker: 01– 08/2016

OPPLEGG FOR MØTE I FAGPOLITISK UTVALG SAMFERDSEL

Onsdag 9. mars kl. 09:00-12:30

Møtet i fagpolitisk utvalg for samferdsel 9. mars 2016 er todelt. Etter en kort presentasjon av utvalgets medlemmer, starter vi opp med behandling av sakskartet.

I den andre delen av møtet presenterer leder for NTP-sekretariatet ny NTP 2018-2029. Dette er et fellesmøte der også kontaktutvalgets medlemmer deltar.

Møtet i fagpolitisk utvalg avslutter sitt møte med en enkel lunsj kl. 12:00, mens kontaktutvalgets medlemmer fortsetter sitt møte etter lunsj.

Tid: Onsdag 9. mars kl. 09:00 – 12:30 (inkl. lunsj)
Sted: Akershus Fylkeskommune - fylkestingsalen

PROGRAM

09:00 Velkommen + presentasjon av medlemmene i fagpolitisk utvalg

09:15 Behandling av sakskart med blant annet følgende saker: Ny rapport (februar 2016) om knutepunktutvikling, strategidokument ØS, gjennomgående billettering, Oslo-NAVET og oppstart nytt interreg-prosjekt Scandria2Act

10:30 Kaffe serveres i foajéen til Akershus Fylkeskommune

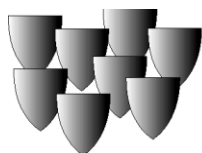
10:45 Presentasjon av Nasjonal Transportplan med fokus på Østlandet v/ Jan Fredrik Lund (Leder av NTP-sekretariatet)

11:30 Spørsmål og dialog om det videre arbeid med NTP

- Viktige temaer
- Sentrale utfordringer
- Videre prosess frem mot høringsfrist

12:00 Lunsj - serveres i foajéen

12:30 Vel hjem!

ØstlandsSamarbeidet
Eastern Norway County Network

Møtested: Akershus fylkeskommune, fylkestingsal
Klokkeslett: 09.00 – 12.30

Møteleder:
Olav Moe

Referent:
Jon Petter Arntzen

Saker til behandling:

Sak 01/16 Konstituering av fagpolitisk utvalg
- Presentasjon av medlemmene
- Rollen til utvalget v/ Olav Moe
- Møteplan 2016

Sak 02/16 Referat fra møte 22. mai 2015

Sak 03/16 Gjennomgående billettering – status

Sak 04/16 Knutepunktutvikling – ny rapport fra arbeidsgruppe. Orientering ved leder av adm.gruppe Magne Flø

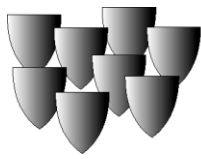
Sak 05/16 Scandria2Act – oppstart interregprosjekt. Orientering v/sekretariatsleder

Sak 06/16 Oslo-Navet. Høringsfrist 29. april

Sak 07/16 NTP – status og videre prosess

Sak 08/16 Skoleskyss – videre oppfølging

Evt.

ØstlandsSamarbeidet
Eastern Norway County Network

Saksnr	Utvalg	Møtedato
01/16	Fagpolitisk utvalg for samferdsel	09.03.2016

Konstituering

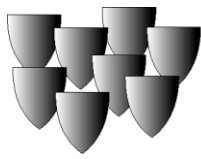
- Presentasjon av deltagere
- Orientering om utvalgets rolle v/ Olav Moe
- Møteplan 2016/17 – forslag

Møte 1: Onsdag 09.03 kl. 09:00-12:30

Møte 2: Tirsdag 26.04 kl 10:00-14:00

Møte 3: Torsdag 22.09 kl 10:00-14:00 (forslag)

Studietur i 2017 ?

Saksnr	Utvalg	Møtedato
02/16	Fagpolitisk utvalg for samferdsel	09.03.2016

Referat fra møte 22. mai 2015

Fagpolitisk utvalg for samferdsel – møte 22. mai 2015

	Fagpolitisk utvalg		Adm. samferdselsgruppe
	<i>Til stede:</i>	<i>Forfall:</i>	Til stede
Akershus	Lars Salvesen (KrF) vara	Gunnar Melgaard (H) Ruth Solveig Birkeland (SV)	Tom Granquist
Buskerud	Lavrans Kierulf (FrP) vara Mathias Dannevig (Ap) vara	Trond Johansen (KrF) Anne Sandum (Ap)	
Hedmark	Anne Karin Torp Adolfsen (Ap) Helge Thomassen (PP)		
Oppland	Reidun Gravdahl (Ap) Eivind Brenna (V)		Magne Flø
Oslo	Marit Veia (V) vara	Guri Melby (V)	
Telemark		Sigbjørn Molvik (SV) Edvard Mæland (H)	Anne-Gro Ahnstrøm
Vestfold	Kåre Pettersen (V) Tom Strømstad Olsen (Ap)		Niklas Cederby
Østfold	Olav Moe (KrF)	Gretha Kant (H)	Jostein Haug
Andre:	Jon Petter Arntzen, påtroppende sekretariatsleder Inge Brørs fra sekretariatet.		
Møteleder:	Kåre Pettersen	Referent:	Inge Brørs
Vår referanse: 2012/2760-31			

Møtet ble holdt i Akershus fylkeskommune kl 10.00 - 12.30.

Sak 06/15   **Referat fra møte 30. januar 2015**

Det var ingen merknader til referatet.

**Sak 07/15 Forslag til revidert Østlandspakke
– behandling av høringsuttalelser**

Fagpolitisk utvalg ser det som positivt at høringsuttalelsene gir stor tilslutning til revidert Østlandspakke – det er ingen uttalelser som går imot kontaktutvalgets vedtak av 6. mars 2015.

Fagpolitisk utvalg diskuterte om det bør gjøres mindre tekstmessige endringer i dokumentet eller i forslag til endelig vedtak. Diskusjonen ble konkludert med at fagpolitisk utvalg ikke anbefaler endringer i forslag til vedtak.

Tekstmessig foreslås det tatt det inn en supplerende setning i dokumentets innledning, i femte avsnitt: «De nye KVVU-ene og regjeringsbestilte utredninger kan på et senere tidspunkt føre til noe endrede prioriteringer.»

Innstilling til kontaktutvalget – fra fagpolitisk utvalg for samferdsel:

Kontaktutvalget tar høringsuttalelsene til orientering.

Nytt kontaktutvalg og nytt fagpolitisk utvalg for samferdsel forutsettes å følge saken videre.

Sak 08/15 Gjennomgående billettering – anbefalinger for første fase

Fagpolitisk utvalg for samferdsel ga sin tilslutning til sekretariatets forslag til innstilling, men ønsket følgende tillegg i innstillingens første setning: «..., fortrinnsvis innen 1. februar».

For å bidra til en raskest mulig oppfølging i fylkeskommunene, ble sekretariatet bedt om å utarbeide forslag til et saksframlegg som fylkeskommunene kan bruke i sin oppfølging etter kontaktutvalgets behandling.

Innstilling til kontaktutvalget – fra fagpolitisk utvalg for samferdsel:

Oslo kommune og fylkeskommunene innen Østlandssamarbeidet tar i bruk likelydende kundekategorier i løpet av 2016, fortrinnsvis innen 1. februar, med følgende inndeling etter alder:

<i>Barn gratis</i>	<i>Alle personer opp til fylte 4 år.</i>
<i>Barn 50 % rabatt</i>	<i>Personer fra og med 4 år til og med 17 år.</i>
<i>Ungdom</i>	<i>Personer fra og med 18 år og til og med 19 år.</i>
<i>Voksen</i>	<i>Personer fra og med 20 år til og med 66 år</i>
<i>Senior (honnør)</i>	<i>Alle personer fra og med 67 år</i>

I tillegg videreføres kundekategorier basert på aktivitet og funksjonsevne.

Det anbefales at man i første omgang legger til grunn forretningsregler basert på eksisterende bestemmelser og bransjestandard.

Sak 09/15 Knutepunktutvikling – forslag til oppfølging

Magne Flø, leder av den administrative arbeidsgruppa, orienterte kort fra diskusjoner i en engere arbeidsgruppe for å tilrettelegge oppfølging etter kontaktutvalgets behandling 6. mars 2015.

Innstilling til kontaktutvalget – fra fagpolitisk utvalg for samferdsel:

Fagpolitisk utvalg for samferdsel gir sin tilslutning til det foreslåtte opplegg for videre arbeid.

En foreløpig versjon av revidert rapport bør kunne presenteres for nytt fagpolitisk utvalg for samferdsel tidlig i 2016.

Opprettelse av et «permanent» fagforum utsettes, da den foreslåtte (større) referansegruppa i stor grad vil kunne ivareta denne funksjonen i 2015 og eventuelt 2016.

Sak 10/15   Konseptvalgutredning for kryssing av Oslofjorden - oppfølging

Fagpolitisk utvalg for samferdsel diskuterte saken på grunnlag av høringsuttalelsene fra fylkeskommunene. Det ble enighet om følgende konklusjoner:

- Fagpolitisk utvalg for samferdsel hadde en bred diskusjon av saken.
- Høringsuttalelsene ble tatt til orientering.

Sak 11/15   Skoleskyss – oppfølging i regi av KS

Fagpolitisk utvalg for samferdsel sluttet seg til sekretariatets innstilling.

Innstilling til kontaktutvalget – fra fagpolitisk utvalg for samferdsel:

Saken tas til orientering.

Nytt kontaktutvalg og nytt fagpolitisk utvalg for samferdsel forutsettes å følge saken videre.

Sak 12/15   Scandria2Act – første gangs behandling i beslutningskomiteen

Fagpolitisk utvalg for samferdsel sluttet seg til sekretariatets innstilling.

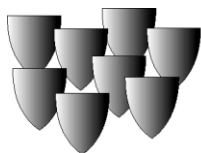
Innstilling til kontaktutvalget – fra fagpolitisk utvalg for samferdsel:

Fagpolitisk utvalg for samferdsel tar til orientering statusrapport om arbeidet med nytt Interreg-prosjekt Scandria2Act.

**Sak 13/15   Virksomheten i fagpolitisk utvalg for samferdsel
- erfaringer og eventuelle anbefalinger til nytt utvalg**

Fagpolitisk utvalg for samferdsel mener utvalget har vært et viktig forum for meningsutveksling og for å samle seg om synspunkter som er viktig for hele Østlandet – eksempelvis InterCity-utbyggingen. Fylkeskommunene oppnår mer ved å stå sammen om prioriterte saker, enn ved å opptre hver for seg. Utvalget og dets virksomhet bør derfor videreføres i neste fylkestingsperiode.

Utvalgets møtefrekvens oppfattes som grei, men det kan vurderes å avsette tid til en befaringsav og til.

Saksnr	Utvalg	Møtedato
03/16	Fagpolitisk utvalg for samferdsel	09.03.2016

Gjennomgående billettering – status og videre fremdrift

Sekretariatet kommentar etter møte i rådmannsutvalget 17.02

Rådmannsutvalget behandlet saken på møte 17.02 og saken legges nå frem for behandling i fagpolitisk utvalg for drøfting. Vurderinger og synspunkter fra fagpolitisk utvalg vil bli meddelt kontaktutvalget i forbindelse med behandling av saken 9. mars 2016.

Rådmannsutvalgets innstilling

- 1. Kontaktutvalget viser til KU-vedtak i sak 22/15 om likelydende kundekategorier. Vedtaket er i tråd med anbefalingen fra Statens Vegvesen om nasjonal samordning av definisjoner og aldersgrenser for ulike kundegrupper.*
- 2. Kontaktutvalget ber om at samferdselsdepartementet foretar de nødvendige avklaringer slik at likelydende kundekategorier kan tas i bruk så snart som mulig.*
- 3. Utvidelse av barnekategorien til og med 17 år medfører et stort inntektstap for kollektivselskapene. Kontaktutvalget ber departementet bidra til at dette kan kompenseres fullt ut slik at man unngår å øke prisene for andre kundegrupper.*

Sekretariatets innstilling

- 1. Kontaktutvalget viser til KU-vedtak i sak 22/15 om likelydende kundekategorier. Vedtaket er i tråd med anbefalingen fra Statens Vegvesen om nasjonal samordning av definisjoner og aldersgrenser for ulike kundegrupper.*
- 2. Kontaktutvalget ber om at samferdselsdepartementet foretar de nødvendige avklaringer slik at likelydende kundekategorier kan tas i bruk så snart som mulig.*
- 3. Utvidelse av barnekategorien til og med 17 år medfører et stort inntektstap for kollektivselskapene. Kontaktutvalget ber departementet bidra til at dette kan kompenseres fullt ut slik at man unngår å øke prisene for andre kundegrupper.*

Bakgrunn

Stortinget gjorde i juni 2014 følgende anmodningsvedtak (Nr. 518, Innst. 286 S(2013-2014), jfr. Dokument 8:71 S (2013-2014):

«Stortinget ber regjeringen ta initiativ til å opprette en nasjonal ordning med tilbud om elektronisk billett for sømløse kollektivreiser over hele landet, i samarbeid mellom de ulike aktørene».

For å få til dette må alle aktørene, dvs. kollektivtrafikkselskapene, NSB, ekspressbusselskapene og fylkeskommunene bli enige om felles regler.

I anbefalingen fra Vegvesenet er det lagt opp til at pris- og rabattnivået kan bestemmes av det enkelte kollektivselskap mens definisjoner og aldersgrenser for barn, ungdom, honnør og andre rabatterte kundegrupper samordnes på nasjonalt nivå. I anbefalingen konkluderes det med at definisjonen av barn bør endres slik at barnekategorien gjelder til og med 17 år. Nasjonale retningslinjer, når disse er endelig vedtatt, vil dermed innebære at det betales voksen pris fra fylte 18 år, noe som er i tråd med myndighetsalderen i Norge.

I tråd med anbefalingen til Samferdselsdepartementet om nasjonal samordning fattet Østlandssamarbeidets kontaktutvalg 5. juni 2015 i sak 22/15 vedtak om likelydende kundekategorier (se vedlegg). Intensjonen i vedtaket var at fylkeskommunene og Oslo kommune skulle ta i bruk likelydende kundekategorier i løpet av 2016 og fortrinnsvis fra 1. februar 2016.

Status i saken

Flere av fylkeskommunene på Østlandet har fulgt opp vedtaket i Østlandssamarbeidet gjennom likelydende vedtak på hjemmebane. For at gjennomgående billettering skal bli en realitet på Østlandet, er imidlertid fylkeskommunene avhengige av at også NSB innfører likelydende kundekategorier og at man endrer sin definisjon av barn slik at denne kategorien gjelder til og med 17 år. Saken er fremdeles under behandling i departementet. At fylkeskommunene alene skulle heve aldersgrensen for barn til 18 år mens NSB opprettholder dagens grense på 16 år vil være det motsatte av en nasjonal samordning. Det er på denne bakgrunn ikke hensiktsmessig at fylkeskommunene innfører likelydende kundekategorier før NSB har fått klarsignal fra departementet om å gjøre det samme.

De økonomiske konsekvensene av å utvide barnekategorien til om med 17 år vil være særlig stor for Ruter. Det er høsten 2015 gjort nye beregninger av inntektstapet med bakgrunn i den årlige passasjerundersøkelsen fra 2014 og billettinntektsprognoser for 2015. Inntektsreduksjonen for Ruter er nå beregnet til 16 mill. kroner ved heving av aldersgrensen for barn med 2 år. Selv om dette er betydelig lavere enn hva tidligere beregninger har vist, er likevel reduksjonen betydelig. For Ruter vil effekten være enda større dersom man ensidig endrer barnekategorien til 17 år uten at NSB gjør det samme - ved at man da må kompensere prisdifferansen mellom NSBs voksenpris og Ruters barnepriis for den aktuelle aldersgruppen.

Vurdering

Ruter og NSB har meddelt at man ennå ikke har finansieringen klar til å gjennomføre den foreslåtte endringen på barnekategori og at man derfor vil avvente avklaring fra departementet før man tar de nye kundekategorier i bruk.

Denne saken har nå vært drøftet både i Østlandssamarbeidet sin billetteringsgruppe og den administrative samferdselsgruppen. Det er bred enighet om at man ikke kan innføre likelydende kategorier (og å heve barnegrensen til 18 år) før det foreligger en avklaring i saken fra samferdselsdepartementet.

Det synes på denne bakgrunn fornuftig at man fra Østlandssamarbeidet v/kontaktutvalgets leder retter en formell henvendelse til samferdselsdepartementet for på denne måten å bidra til at man raskere kan innføre likelydende kundekategorier. I henvendelsen bør departementet både utfordres i forhold til finansieringsordninger og fremdrift. Det bør vurderes om man i denne henvendelsen også skal anmode om at rapporten *På veg mot nasjonalt takstsystem - vegdirektoratets anbefaling* sendes på høring til fylkeskommunene.

Det bør av tekniske hensyn beregnes noe tid fra departementets klarsignal foreligger til man kan ta i bruk nye kategorier hos NSB, Ruter og de øvrige kollektivselskapene. Det bør være et mål å ha de nye kundekategoriene på plass med virkning fra 1. januar 2017.

Oslo, 7. februar 2016

Jon Petter Arntzen
Sekretariatsleder

Saksbehandler: Jon Petter Arntzen

Vedlegg: KU-Vedtak sak 22/15 om kundekategorier

Vedlegg

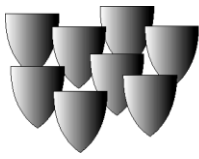
KU-Vedtak sak 22/15 om kundekategorier

Oslo kommune og fylkeskommunene innen Østlandssamarbeidet tar i bruk likelydende kundekategorier i løpet av 2016, fortrinnsvis innen 1. februar, med følgende inndeling etter alder:

<i>Barn gratis</i>	<i>Alle personer opp til fylte 4 år.</i>
<i>Barn 50 % rabatt</i>	<i>Personer fra og med 4 år til og med 17 år.</i>
<i>Ungdom</i>	<i>Personer fra og med 18 år og til og med 19 år.</i>
<i>Voksen</i>	<i>Personer fra og med 20 år til og med 66 år</i>
<i>Senior (honnør)</i>	<i>Alle personer fra og med 67 år</i>

I tillegg videreføres kundekategorier basert på aktivitet og funksjonsevne.

Det anbefales at man i første omgang legger til grunn forretningsregler basert på eksisterende bestemmelser og bransjestandard.

Saksnr	Utvalg	Møtedato
04/16	Fagpolitisk utvalg for samferdsel	09.03.2016

Knutepunktutvikling – ny rapport fra arbeidsgruppe.

Sekretariatets kommentarer etter møte i rådmannsutvalget 17. februar.

Saken om knutepunktutvikling ble behandlet i møte i rådmannsutvalget 17. februar og legges nå frem for drøfting på møte i fagpolitisk utvalg før saken sluttbehandles av kontaktutvalget på møte 9. mars.

Rapporten er vedlagt innkallingen i separat vedlegg. Leder av administrativ arbeidsgruppe vil gi en nærmere orientering og presentasjon av den nye rapporten i møtet.

Fagpolitisk utvalg har mulighet til å gi innspill i saken, jf vedtakets pkt. 2 nedenfor.

Rådmannsutvalgets innstilling:

1. *Kontaktutvalget viser til at arbeidsgruppen for knutepunktutvikling har lagt frem revidert rapport «Fylkeskommunen og helhetlig knutepunktutvikling».*
2. *Det vises også til at rapporten har vært presentert for fagpolitisk utvalg for samferdsel, der man har spilt inn at.....*
3. *Kontaktutvalget gir sin tilslutning til anbefalingene i rapporten - og at disse kan legges til grunn for fylkeskommunenes videre arbeid med helhetlig knutepunktutvikling.*

Sekretariatets innstilling:

1. *Kontaktutvalget viser til at arbeidsgruppen for knutepunktutvikling har lagt frem revidert rapport «Fylkeskommunen og helhetlig knutepunktutvikling».*
2. *Det vises også til at rapporten har vært presentert for fagpolitisk utvalg for samferdsel, der man har spilt inn at.....*
3. *Kontaktutvalget gir sin tilslutning til anbefalingene i rapporten - og at disse kan legges til grunn for fylkeskommunenes videre arbeid med helhetlig knutepunktutvikling.*

Saksredegjørelse

Bakgrunn

I stortingsmelding om Nasjonal transportplan (NTP) 2014-2023 ble fylkeskommunene gitt et overordnet ansvar for rolleavklaring ved utviklingen av knutepunkter for kollektivtrafikken og tilliggende områder.

Kontaktutvalget i Østlandssamarbeidet behandlet rapporten «Knutepunkter for kollektivtrafikken og tilliggende områder» fra administrativ arbeidsgruppe i møte den 6. mars 2015, der arbeidsgruppen ble bedt om å revidere rapporten og å legge større vekt på knutepunktens betydning i areal- og transportplanleggingen i byer og tettsteder, og å gi synspunkter på hvordan knutepunktstrategier bør inngå i regionale planstrategier og kommunale og fylkeskommunale planer.

Ny rapport - hovedpunkter

Arbeidsgruppen har nå utarbeidet en ny rapport (se vedlegg) som har fått tittelen «Fylkeskommunen og helhetlig knutepunktutvikling». Rapporten peker på at helhetlig knutepunktutvikling handler om mer enn utvikling av trafikale kollektivknutepunkt - og at man i enkeltprosjekter også må ha fokus på utvikling av nærings- og boligarealer, samt møteplasser for lokalbefolkningen etc. i tilknytning til kollektivknutepunktet.

I den nye rapporten understreker arbeidsgruppen at fylkeskommunene har ansvar for å utpeke de viktigste stamrutene for kollektivtransport (tog, buss og båt) og de viktigste kollektivknutepunktene i eget fylke.

Videre presiseres det at fylkeskommunen har et overordnet ansvar for rolleavklaring ved utvikling av de enkelte knutepunktene og tilliggende områder. Spesielt i de innledende fasene har fylkeskommunen en viktig rolle som koordinator og pådriver av arbeidet. Dette betyr ikke at fylkeskommunen behøver å være prosessansvarlig i det enkelte prosjekt.

Arbeidsgruppen beskriver også hvordan arbeidet med å utvikle det enkelte knutepunkt kan planlegges og gjennomføres. Forutsigbarhet og fremdrift sikres ved at det utarbeides en overordnet utviklingsstrategi for knutepunktet samtidig som det bør utarbeides en samarbeidsavtale knyttet til ansvarsdeling, framdrift og finansiering av utviklingsarbeidet *før* prosjektet igangsettes.

Ansvar og rolleavklaring

Fylkeskommunene er gitt et overordnet ansvar for rolleavklaring ved utviklingen av knutepunkter for kollektivtrafikken og tilliggende områder (NTP, 2014-2023). Det er sekretariatets oppfatning at den foreliggende rapporten klargjør og presiserer hva dette ansvaret innebærer.

Rapporten er også tydelig på hvilket ansvar de ulike partene har i arbeidet med å utvikle et velfungerende knutepunkt. Sekretariatet vil samtidig minne om at Regjeringen har varslet en omfattende omorganisering av norsk jernbane - blant annet med konkurranseutsetting av en del jernbanestrekninger. Videre blir det opprettet et jernbanedirektorat, som blant annet skal

sikre et helhetlig billetteringssystem. Det legges også opp til at NSB blir omdannet til et ordinært transportselskap. Dette kan innebære endringer i ansvar/roller - også når det gjelder helhetlig knutepunktutvikling.

Arbeidsgruppe

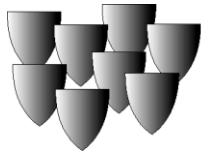
Arbeidsgruppen som har utarbeidet rapporten, har bestått av representanter fra fylkeskommunene og de statlige transportetatene NSB, Rom Eiendom, Jernbaneverket og Statens vegvesen. Med fremleggelse av den forliggende rapport har arbeidsgruppen fulgt opp kontaktutvalgets vedtak 6. mars 2015. Det vurderes nærmere om arbeidsgruppen i sin nåværende form skal videreføres eller legges ned.

Oslo, 7. februar 2016

Jon Petter Arntzen
Sekretariatsleder

Saksbehandler: Jon Petter Arntzen

Separat vedlegg: Rapport: Fylkeskommunen og helhetlig knutepunktutvikling

Saksnr	Utvalg	Møtedato
05/16	Fagpolitisk utvalg for samferdsel	09.03.2016

Scandria2Act – oppstart interregprosjekt. Orientering v/sekretariatsleder

Innstilling

Fagpolitisk utvalg for samferdsel tar til orientering statusrapport om arbeidet med nytt Interreg-prosjekt Scandria2Act.

Saksredegjørelse

Scandria2Act er et interregprosjekt der Østlandssamarbeidet er en av mange europeiske partnere.

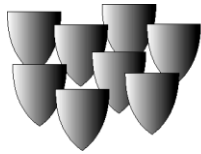
Kontaktutvalget vedtok i sak 28/14 at Østlandssamarbeidet skulle videreføre arbeidet med å kunne delta i nytt interregprosjekt. Det ble gitt en orientering om saken til fagpolitisk utvalg i møte 22. mai 2015.

Prosjektet starter opp Q1 2016 og det vil i møtet bli gitt en kort orientering om status og videre fremdrift.

Oslo, 26. februar 2016

Jon Petter Arntzen
Sekretariatsleder

Saksbehandler: Jon Petter Arntzen

Saksnr	Utvalg	Møtedato
06/16	Fagpolitisk utvalg for samferdsel	09.03.2016

KVU Oslo-Navet. Høringsfrist 29. april

Innstilling

Fagpolitisk utvalg for samferdsel slutter seg til sekretariatets vurderinger – og ser det som naturlig at man vurderer KVU Oslo-navet samtidig som man behandler NTP-forslaget fra transportetatene med høringsfrist 1. juli 2016.

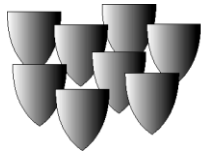
Saksredegjørelse

KVU Oslo-navet ble 23. november 2015 presentert av SVV, Ruter AS og JBV. Dokumentet inngår som bakgrunnsmateriale for Regjeringens arbeid med nasjonal transportplan 2018-2029. Høringsfrist er satt til 29. april 2016. Administrativ arbeidsgruppe i Østlandssamarbeidet drøftet saken i møte 3. februar - og det ble her gitt en tilrådning om at Østlandssamarbeidet ikke gir en egen høringsuttalelse, men at man ser saken i sammenheng med behandlingen av NTP.

Saken legges frem for fagpolitisk utvalg for vurdering. Dersom utvalget ser det som ønskelig med en felles uttalelse innen fristen 29. april, så vil den administrative gruppen måtte jobbe frem en uttalelse som kan drøftes på neste møte i fagpolitisk utvalg.

Nærmere informasjon om KVU Oslo-navet finnes her:

<http://www.jernbaneverket.no/kvuoslonavet>

Saksnr	Utvalg	Møtedato
07/16	Fagpolitisk utvalg for samferdsel	09.03.2016

NTP- Status og videre fremdrift

Innstilling

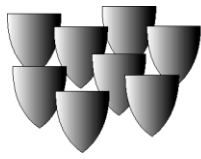
Fagpolitisk utvalg for samferdsel slutter seg til sekretariatets forslag til videre arbeid med NTP 2018-29

Aktivitet #	Tidspunkt 2016	Hendelse	Kommentar
	Fr 15. januar	JV avholder dialogkonferanse om Oslo-navet.	De i adm gruppe som deltar kan samsnakkes om videre prosess
	On 3. februar 10-14	Møte i adm.samferdselsgruppe	Oslo-navet, felles uttalelse ?
	On 17. februar	Møte i rådmannsutvalget	Oslo-navet
	Ma 29. februar	NTP-dokument I fra etatene legges frem	
	On 9. mars 09:00-10:30 ++	Møte i fagpolitisk utvalg samferdsel	Møte 09:00-10:30 + fellesmøte med kontaktutvalget om NTP (og Oslo-navet) KL 10:30-12:00 + lunsj 12:00-12:30
	On 9. mars	Møte i kontaktutvalget	10:30-14:30
	Fr 11. mars	NTP-laseringsmøte i KS	Mange av kontaktutvalgets medlemmer deltar her
	Ti 15. mars	Jernbaneforum	Lillestrøm (Norges største jernbanekonferanse)
	To 17. mars	Møte i adm.samferdselsgruppe	NTP OSLO-Navet
	18.mars-28 mars	PÅSKE	
	To 14. april	Møte i adm.samferdselsgruppe	Saksbehandlere på NTP fra FK inviteres til å delta
	Ti 26. april 10-14	Møte i fagpolitisk utvalg samferdsel	Samordning av posisjoner NTP før politisk behandling i fylkene
	Ti 29. april	Høringfrist Oslo-Navet	Skal ØS gi høringsuttalelse ?
	Fr 20. mai	Møte i rådmannsutvalget	
	Fr 10. juni	Møte i kontaktutvalget	
	Medio juni	Høringsfrist NTP	

Saksredegjørelse

Transportetatene legger frem forslag til NTP 2018-29 den 29. februar 2016. Høringsfristen er satt til 1. juli. NTP-forslaget presenteres for kontaktutvalget og fagpolitisk utvalg på fellesmøte 9. mars. Her vil NTP-sekretariatet spesielt fokusere på Østlands-relatert tematikk. Nedenfor er møteplan for administrativ gruppe + fagpolitisk utvalg + kontaktutvalget vist. Den videre NTP-fremdrift drøftes i fagpolitisk utvalg.

Saksnr	Utvalg	Møtedato
08/16	Fagpolitisk utvalg for samferdsel	09.03.2016

Skoleskyss – videre oppfølging

Innstilling

Fagpolitisk utvalg tar saken til orientering og ber adm. gruppe vurdere om det er grunnlag for å følge opp saken videre.

Saksredegjørelse

Forslag om at Østlandssamarbeidet burde rette en henvendelse til KS omkring refusjonsordningen for skoleskyss i grunnskolen ble tatt opp av Reidun Gravdahl, Oppland fylkeskommune, i møte 5. oktober 2012 i fagpolitisk utvalg for samferdsel, under behandlingen av sak 21/12 – Langsiktig og forutsigbar finansiering av kollektivtrafikken.

Etter anbefaling fra fagpolitisk utvalg behandlet kontaktutvalget en sak med anmodning til KS i møte 8. mars 2013. Kort beskrivelse av videre forløp fram til sommeren 2015 framgår av vedlagte KU-sak 32/15 (vedlegg 2)

En rapport fra Senter for Økonomisk Forskning ved NTNU – SØF-rapport 03/15: Kostnader ved skoleskyss – ble offentliggjort av KS i desember 2015. Rapporten følger i separat vedlegg.

Selv om SØF-rapporten understreker at det er usikkerhet knyttet til tallmaterialet, synes rapporten å bekrefte bekymringen omkring dagens finansieringssystem, som gjør at kommunenes insentiver til å redusere omfanget av skoleskyss er små. Store økninger i skysskostnadene kan skje på fylkeskommunenes bekostning. Dette syn er lagt til grunn i delrapport 3 fra den administrative arbeidsgruppen tilknyttet regionreformen, hvor tekst som angitt nedenfor er tatt inn i rapporten (Se vedlegg 1)

KS i sin omtale av rapporten, se <http://www.ks.no/fagomrader/utvikling/fou/fou-rapporter/drivere-bak-kostnadsutviklingen-til-skyss-av-grunnskoleelever/>, har en noe annen tolkning av rapporten – og peker på at det bare har vært moderate endringer i kostnadsbildet.

Det er ønskelig at fagpolitisk utvalg vurderer om saken skal følges opp av adm. samferdselsgruppe - og evt hvordan dette skal gjøres.

Vedlegg 1: Utdrag fra delrapport fra adm gruppe regionreform

Vedlegg 2: Saksfremlegg møte i kontaktutvalget 5. juni 2015

Separat vedlegg: Rapport fra Senter for Økonomisk Forskning ved NTNU

Fra Delrapport 3 fra administrativ arbeidsgruppe tilknyttet regionreformen (januar 2016)

Finansiering av skoleskyss for elever i grunnskolen

Kostnadene til skoleskyss for elever i grunnskolen er delt mellom kommunene og fylkeskommunene. Etter opplæringslova § 13-4 første ledd, siste punktum, betaler kommunene refusjon etter persontakst for grunnskoleelever som blir transportert av fylkeskommunen.

Østlandssamarbeidet har vært opptatt av problematikken omkring kostnadsfordelingen for skoleskyss i grunnskolen og anmodet i 2013 KS om at dette måtte tas opp på nasjonalt nivå, slik at det blir bedre samsvar mellom ansvar for bestilling av skoleskyss og ansvar for kostnadene bestillingen medfører. Som en første oppfølging av dette foreligger nå en rapport fra Senter for Økonomisk Forskning ved NTNU – SØF-rapport 03/15: Kostnader ved skoleskyss.

Det er store forskjeller mellom fylkeskommunene i hvor stor andel av kollektivtrafikken som er skoleskyss. Enkelte steder er skoleskyss omtrent det eneste kollektivtilbudet, mens andre steder utgjør skoleskyssen kun en liten andel. I SØF-rapporten anslås det at kommunenes refusjon for skoleskyss til elever i grunnskolen dekker 20-40 prosent av kostnadene.

Selv om SØF-rapporten understreker at det er usikkerhet knyttet til tallmaterialet, synes rapporten å bekrefte bekymringen omkring dagens finansieringssystem, som gjør at kommunenes insentiver til å redusere omfanget av skoleskyss er små. Store økninger i skysskostnadene kan skje på fylkeskommunenes bekostning.

SØF-rapport 03/15 har hatt et spesielt fokus på konsekvensene av skolestrukturendringer.

Selv om konsekvensene varierer betydelig fra tilfelle til tilfelle, er hovedinntrykket at kostnadsøkningene i gjennomsnitt i liten grad blir dekket av kommunene. Beregninger i rapporten viser at en gjennomsnittlig skolenedleggelse medfører i overkant av 200 000 kroner i økte skysskostnader for kommunen, og 500 000-800 000 kroner samlet sett for kommune og fylkeskommune.

Økonomiske besparelser er ofte ett av flere argument når kommunene gjør skolestruktur-ændringer. Hvordan ændringene påvirker skoleskysskostnader for kommuner og fylkeskommuner avhenger av antall elever, beliggenhet, etableringer, eksisterende kollektivtrafikk og organisatoriske løsninger. SØF-rapporten antyder at skolestruktur-ændringer som kan være samfunnsøkonomisk ulønnsomme, blir gjennomført fordi de er kommunaløkonomisk lønnsomme.

Arbeidsgruppens vurderinger

Arbeidsgruppen mener det må arbeides videre med utfordringene omkring finansieringen av skoleskyss for elever i grunnskolen. I mange fylker er skoleskyssen ryggraden i kollektivsystemet, og dermed synes det ikke uten videre hensiktsmessig å overføre ansvaret for grunnskoleskyssen til kommunene. Samfunnsøkonomisk vil det kunne gi en ineffektiv og kostbar løsning.

Arbeidsgruppen mener man bør utvikle løsninger som sørger for at det blir klarere sammenheng mellom bestillerfunksjon og finansieringsansvar. Det kan eksempelvis vurderes om dette kan skje gjennom ændringer i kostnadsnøkkelen for rammeoverføringene til kommunene og fylkeskommunene, slik at pengene i større grad følger elevene (oppgaven).

32/15   Østlandssamarbeidets kontaktutvalg

05.06.2015

Refusjon for skoleskyss - status for oppfølging av vedtak

Saksprotokoll i Østlandssamarbeidets kontaktutvalg - 05.06.2015

Utvalgets behandling:

Kontaktutvalget sluttet seg til innstillingen.

Utvalgets vedtak:

Saken tas til orientering.

Nytt kontaktutvalg og nytt fagpolitisk utvalg for samferdsel forutsettes å følge saken videre.

Saksredegjørelse

Bakgrunn

Etter anbefaling fra fagpolitisk utvalg for samferdsel, fattet kontaktutvalget i møte 8. mars 2013 følgende vedtak i sak 4/13:

Østlandssamarbeidet ber KS ta opp problematikken omkring kostnadsfordelingen for skoleskyss i grunnskolen, slik at det blir bedre samsvar mellom ansvar for bestilling av skoleskyss og ansvar for kostnadene bestillingen medfører.

KS bes også om å se på mulige uheldige utslag av elevenes rettigheter til skoleskyss i videregående opplæring.

Brev med anmodning til KS ble oversendt 18. mars 2013.

Oppfølging i KS

Rådmannsutvalget i KS ønsket ikke å gå inn i saksområdet gjennom et vedtak, men ønsket at KS skulle skaffe seg et bredt kunnskapsgrunnlag gjennom et FoU-prosjekt. Dette ble fremmet for KS sitt hovedstyre, som behandlet saken i sitt møte 13.12.2013.

Forespørsel fra KS om tilbud på et FoU-prosjekt om «Skyss av skoleelever» ble utsendt til en rekke utredningsinstanser 14. oktober 2014 (FoU-prosjekt 144026). I forespørselen ber KS om tilbud på et FoU-prosjekt som skal besvare hvordan fylkeskommunenes kostnader til skoleskyss for elever i grunnskolen har endret seg i løpet av de siste ti årene og hva som er eventuelle drivere bak endringen.

Som mer konkrete problemstillinger er oppgitt:

1. Har/Hvordan har fylkeskommunenes kostnader til skoleskyss for elever i grunnskolen endret seg i løpet av de ti siste årene?
2. Hva er eventuelle drivere bak endringen? F.eks.
  - a. Hvordan har kommunene løst skyssutfordringer knyttet til SFO, leksehjelp og innføring av valgfag i ungdomsskolen? Hvordan har dette eventuelt påvirket kostnadene til skyss?
  - b. Har nærskoleprinsippet påvirket kostnadene til skyss, inkludert spesialskyss?
  - c. Har kommunene lagt ned skoler? Hvilke konsekvenser har dette i så fall fått for

skysskostnadene?

Den økonomiske rammen for oppdraget var satt til maksimalt 600.000 kr. inkl. mva. KS har opplyst at oppdraget ble gitt til SØF (**Senter for økonomisk forskning** ved NTNU), og at prosjektet skal være ferdigstilt innen juli 2015.